

SKUPA HRANA: Iako nema alternative domaćoj proizvodnji, u pet godina uvoz hrane povećan je tri puta!

Objavio **Marinko Petković** - 29. rujna 2025.

Foto: Marinko Petković

Od 2021. do 2024. proizvođačke cijene mesa i mesnih proizvoda povećale su se 24 posto, a potrošačke čak 39 posto, ističe se u analizi Croatiastočara

Piše: **Marinko Petković**

Uvoz hrane u Hrvatsku je danas veći četiri puta nego prije 20 godina. Samo u posljednjih pet godina, uvoz hrane povećan je sa 870 milijuna eura na preko 2,1 milijardi eura ili za oko tri puta.

Datacol aditivi za gorivo

DATAFAP

Datacol aditivi za gorivo

DATA HYBRID

Osim toga, hrana na domaćem tržištu je sve skuplja, samo meso je u godinu dana poskupjelo 8,4 posto, govedina i teletina čak 22,4 posto, pa trgovačke police, svako malo, imaju veće cijene.

Foto: Marinko Petković

Samo uvoz voća lani u količini od 309.017 tona je dosegao vijednost od 386 milijuna eura, što je dvostruko više od domaće proizvodnje, koja je pala na 37.939 hektara, prema Zelenom izvješću Ministarstva poljoprivrede. Kod nekoga voća, samodostatnost je pala ispod 10 posto, limun je na svega 3,32 posto, kruške na 8,57 posto, jabuke na 60 posto...

Uvoz brašna trostruko nadmašuje izvoz

Prošla, 2024. godina, obilježena je povećanjem proizvodnje pojedinih ratarskih kultura, ali i daljnjih padom industrijske proizvodnje brašna i tjestenine te rastom uvoza brašna i pekarskih proizvoda. Naime, pored pozitivne vanjsko trgovinske bilance kod pšenice i kukuruza te negativnu kod brašna i pekarskih proizvoda, osobito velikim deficitom kod brašna, u čemu je uvoz trostruko veći od izvoza.

Vrijednost izvoza pšenice i kukuruza zajedno su iznosili čak 336,6 milijuna eura, što daleko premašuje uvoz koji je lani bio 90,1 milijuna eura.

Hrvatska je prošle godine uvezla 129.380 tona pšenice, vrijedne 28,6 milijuna eura. Najviše pšenice stiglo je iz Mađarske (81.477 t), BiH (15.311 t), Srbije (11.840 t), Austrije (8829 t) i Ukrajine (1614 t). Problem je što hrvatski ratari imaju 15 posto manje prinose pšenice od razvijenih zemalja EU-a, što znači dodatnih 150 do 200 eura po hektaru manje profita.

Naime, ulaskom u EU 2013. godine, a prije toga i u WTO, otvoreno je zajedničko tržište koje je dodatno potaknulo trgovinsku razmjenu i povećalo ovinost

Hrvatske o uvozu hrane.

Već godinama se uvozi značajne količine osnovnih prehrambenih proizvoda od mesa, mlijeka i žitarica do voća, povrća i prerađevina. Posebno je izražen uvoz voća iz Španjolske i Italije, mesa iz Njemačke i Poljske, te mliječnih proizvoda i sireva iz drugih zemalja EU.

Prema analizi Croatiastočara, od 2021. do 2024. proizvođačke cijene mesa i mesnih proizvoda povećale su se 24 posto, a potrošačke čak 39 posto. Osim značajnog rasta uvoza mesa u 2024. godini je rasla i vrijednost uvoza žive stoke u Hrvatsku te je dosegla oko 242 milijuna eura, što je 15 posto više nego godinu prije.

Nedostaje 50 posto svinjskog mesa

Posebno zabrinjava da s uvoze i prehrambeni proizvodi koje sama može proizvesti, poput svinjskog mesa ili jaja, ali eskalacija pošasti svinjske kuge (ASK-a) u Slavoniji, gdje je eutanazirano 11.000 svinja, i salmonele u kokošijem izmetu, ne i u jajima, na više većih farmi, mogle bi dodatno desetkovati i tu proizvodnju. Samodostanost svinjskog mesa je ionako bila na oko 50 posto, a jaja bi sada mogla pasti na 70 posto.

Primjerice, nedostaje polovica pršuta, dok godišnja domaća proizvodnja iznosi 700.000 komada ove poznate delicije.

Ovakvi trendovi imaju niz ekonomskih i društvenih posljedica. S jedne strane, potrošačima je omogućena bogatija i cjenovno pristupačnija ponuda hrane tijekom cijele godine.

S druge strane, povećani uvoz vrši pritisak na domaće proizvođače hrane koji se teško natječu na otvorenom tržištu s velikim inozemnim trgovačkim lancima i industrijama. Posljedica je smanjenje domaće proizvodnje, gašenje poljoprivrednih gospodarstava i smanjenje samodostanosti Hrvatske u hrani, koja trenutno iznosi tek oko 50 posto, ovisno o sektoru. Pitanje uvoza hrane tako postaje i pitanje prehrambene sigurnosti zemlje, osobito u kontekstu klimatskih promjena i globalnih poremećaja opskrbnih lanaca.

Kratki lanci opskrbe tržišta

Stručnjaci zato ističu potrebu jačanja domaće poljoprivrede, ulaganja u preradu i brendiranje lokalnih proizvoda te promicanje kratkih lanaca opskrbe kako bi se smanjila ovisnost o uvozu i očuvala prehrambena suverenost zemlje. Osim toga, ulaganje u preradu hrane je veliki izazov za male proizvođače, koji su ovako osuđeni na prodaju sirovina. Tu je i problem sivog tržišta hrane, jer je procjena da godišnje zakolje 350 do 400 tisuća janjadi i od se 10 milijuna pilića na crno.

Dakle, uz uvođenja više reda na tržištu, jer je zabilježen i rekordan opoziv hrane, nužan je zaokret profitabilnijim kulturama, kao što su proizvodnja rajčice, krumpira, duhana, kamilice, sjemenskoj proizvodnji... Najteža situacija je kod domaće proizvodnje mlijeka, jer je broj proizvođača mlijeka, pao ispod tri tisuće, a još prije 20-ak godina bilo ih je čak 50.000.

(Tekst je objavljen uz financijsku potporu Agencije za elektroničke medije iz Programa za poticanje novinarske izvrsnosti)

[Postavke privatnosti i kolačića](#)

Upravlja Google. Usklađeno s IAB-ovim TCF-om. ID CMP-a: 300

